

Záróvizsga tételek
Pedagógus szakvizsga: Tehetséggondozás, tehetségfejlesztés szakirány

Kötelező ismeretkör tételei:

1. A pedagóguspálya elvárásai. Optimális pedagógiai képességek. A pedagógusidentitás építése, szakmai önismeret. Az attitűdváltó értékpedagógia kérdései. Pedagógus életpályamodell.
2. Az iskolai mentálhigiéne. A mentálhigiénés szemlélet jelentősége a pedagógusi munkában. Testi-lelki egészség. A gyermekek lelki szükségleteinek kezelése a nevelési folyamatban.
3. A nevelés kettős determinációja. Az értékközpontúság és a gyermek egyéni sajátosságaiból, képességeiből kiindulás elvének gyakorlati kérdései. Az IQ – EQ – SQ – TQ szintetizált fejlesztése.
4. Általános és professzionális nevelés viszonya a szocializálódáshoz. Individuális fejlődés – differenciált fejlesztés. Viselkedési zavarok iskoláskorban. A speciális nevelési szükségletek. Családi nevelés – családorientált nevelés.
5. Közösségfejlesztés társas-lelkületi alapon. Csoportfejlesztés. A konfliktusmegoldás folyamata, konfliktusmegoldó stratégiák.
6. A kompetenciarendszer. Tudásfajták. Ismeretek és képességek rendszere. A gyermeki képességek diagnosztizálása, egyéni fejlesztése.
7. Tantervi kérdések, problémák. Projektpedagógia. Epochális tervezés. Tananyagelemzés, tananyagstruktúra készítése és jelentősége
8. A pedagógiai értékelés szerepe a személyiségformálásban. Az értékelés fajtái: funkció-, viszonyítási szint- és eredménye szerint.
Az osztályozás pedagógiai- pszichológiai hibaforrásai. Az értékelés néhány fontosabb elve.
9. Diagnosztizálás. DIFER. A tesztkészítés szabályai: a szummatív, a formatív tesztek és a diagnosztikus tesztek azonosságai és különbözőségük.
10. A nevelési-oktatási intézmények alapítása, működésüket meghatározó központi dokumentumok. Köznevelési Törvény.
11. A köznevelési intézmény, mint szervezet (szervezeti kultúra, szervezeti modellek).
12. A köznevelési intézmény fontosabb szakmai dokumentumai (nevelési-, pedagógiai program, továbbképzési- és beiskolázási terv, éves munkaterv, beszámoló, tantárgyfelosztás, stb.) és ezek főbb tartalmi elemei.

Választott ismeretkör tételei:

1. Mutassa be a tehetség tudományos kutatásának kezdeteit (Galton munkássága). Ismertesse Terman longitudinális vizsgálat sorozatát. Röviden foglalja össze a tehetséggondozás hazai történetét, különös tekintettel Harsányi István munkásságára.
2. A tehetség korszerű értelmezése. Mutasson be egy- és többtényezős tehetségmodelleket. Kérem, ismertesse az örökletesség és a környezet szerepét a tehetség kialakulásában!
3. Mutassa be a legtöbb tehetségmodellben szereplő, a tehetséget alkotó belső jegyeket, elemezze mibenlétüket, a tehetség kialakulásában játszott szerepüket.
4. Milyen tehetségtípusokat különíthetünk el a tehetségesek személyiségének és képességeinek sokféleségét tekintve? Kérem, röviden jellemezze a tehetség kiemelt területeit.
5. Ismertesse a tehetségesek szocio-emocionális fejlődésének főbb szakaszait, a fejlődésben gyakran tapasztalható külső és belső diszszinkronia jelenségét. Mutassa be a tehetségesek személyiségének szocio-emocionális vonásait.
6. Mutassa be a kooperatív tanulás elméleti hátterét, szükségességét. Hasonlítsa össze a kooperatív és a tradicionális csoportmunkát. Ismertesse a kooperatív tanulás négy alapelvét. Írjon le kooperatív technikákat.
7. Ismertesse az alulteljesítés kialakulásának okait, az ellátatlanság következményeit. Röviden jellemezze a tehetségesek különleges csoportjait. Mutassa be az alulellátottság és alulteljesítés ördögi körét.
8. Kritikus alapkészségek fajtái, fejlesztési lehetőségei és módszerei!
9. Milyen tényezők húzódnak meg a képességeik alatt teljesítő tehetséges tanulók eredményei mögött; Mit tehet a pedagógus a problémák megszüntetés érdekében? Tanácsadás.
10. Az iskolai teljesítményértékelés aktuális kérdései. Tehetséges gyerek az iskolában. A tehetség fejlesztése.
11. A tehetség társadalmi értéke korunkban.
Tehetség és társadalom: A pedagógus kapcsolatrendszerének etikája.
12. Ismertesse a projektmódszert a tehetséggondozási lehetőségek nézőpontjából. Fejtse ki a projektmódszer lehetőségeit a tevékenység-központú alkotó folyamatok megvalósításában, valamint jelentőségét a képességek komplex fejlesztésében.